

Motion till riksdagen 2019/20:1129

av Pia Nilsson (S)

Förändring av prioriteringar vid tågförseningar samt att införa en nationell trafikledning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en förändring av prioriteringsgrunderna vid tågförseningar för att stärka resenärsperspektivet samt behovet av att en nationell trafikledning införs skyndsamt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vi som reser med tåg upplever allt som oftast att tågen blir försenade, vilket leder till mer eller mindre stora problem för oss trafikanter. Det är därför med glädje jag kan konstatera att regeringen skjuter till extra medel för underhållet av järnvägen. Men även med de utökade resurserna kommer tåg i framtiden att försenas. Hur stora dessa förseningar blir handlar inte bara om tekniska infrastrukturfrågor utan även om trafikledningen.

Trafikverket har ansvaret för den operativa trafikledningen och vid en försening kommer trafikledningen att vara tvungen att prioritera olika tåg mot varandra.

Det är den operativa trafikledningen som fattar dessa beslut, men Trafikverkets strategi bygger på två principer: tåg i tid prioriteras före tåg som redan är försenade, samt att trafikledaren ska beakta följderna av prioritetsbeslutet.

Det kan ur ett producentperspektiv vara logiskt att ett rättidigt tåg får företräde framför ett försenat tåg. Det är dock inte ett beslut som alltid gynnar resenärerna. Ofta kan en resenär klara en mindre försening på 10–15 minuter utan större problem, men en försening på 45–60 minuter kan leda till stora konsekvenser.

Trafikverket verkar också prioritera fjärrtåg framför regional- och lokaltåg. Det kan delvis förklaras av tradition, men också av det regionindelade trafikledningssystemet.

En trafikledare som ska prioritera mellan ett regionaltåg och ett fjärrtåg har idag inte överblick över konsekvenserna utanför sitt trafikledningsområde.

Trafikverket har arbetat med att införa ett nationellt trafikledningssystem. Tyvärr verkar projektet ha råkat ut för stora problem och enligt medieuppgifter är projektet starkt försenat. Detta känns bekymmersamt och oroande.

Vi behöver en bättre fungerande järnvägstrafik i framtiden och den järnvägstrafiken måste organiseras med trafikanten och godstransportköparen i centrum. Därför måste all verksamhet syfta till maximal trafikantnytta, även när trafiken ska prioriteras efter en försening. Staten och regionerna satsar stora belopp på en bättre och mer utvecklad järnvägstrafik. Det gör vi inte främst för att gynna producenterna, Trafikverket och tågoperatörerna – vi gör det för att gynna resenärerna och godstransportköparna. Dagens prioriteringsordning vid trafikförseningar kan i onödan skapa stora negativa effekter för resenärskollektivet, och godstransportköparna. Det finns därför skäl för regeringen att överväga att införa ett nytt och mer resenärsorienterat prioriteringssystem. En nationell trafikledning skulle kunna möjliggöra ett sådant system.

Pia Nilsson (S)